

Varme

Inspiration til aktiviteter med førskolebørn

I førskolealderen skal børn ikke belæres om konsekvenserne ved at vi bruger for meget varme. Fokus bør i stedet være på at give børnene en forståelse af, hvad varme er for en størrelse. At få børnene til at opleve, sanse og erfare, at varme er vigtigt for mig, dig, planter og dyr.

Hvad er varme og hvad bruger vi den til?

Lad børnene fortælle om oplevelser de har haft med varme (sol og strand om sommeren (sandet, der bliver varmt at gå på), varm tøj om vinteren, bål at varme sig ved, brænde sig på noget varmt, lave mad over varme, putte sig under dynen)

Energidetektiver

Find ud af hvor der er varme, hvad den bruges til og hvor den kommer fra.

Varme indenfor

Gå en tur i institutionen og lokaliser alle de steder der er varme / kulde

Hvad bruges varmen til:

Radiatorer opvarmer rummene

Varmt vand

Madlavning på komfuret

Kulde i køleskabet (hvad betyder varme / kulde for maden)

Varme udenfor

Solen (varmer os direkte, kan give både varme og strøm indirekte)

Lav mad over bål (træ som energikilde)

Hvor kommer varmen fra

Varmen kan komme forskellige steder fra: solen, radiatorerne / varmerøret (varmeværket), bålet (træ / brænde), komfuret (strøm)

Solen

Solen er en kæmpe energikilde. Vi ved alle, at vi kan blive varmet op ad solen.

Varm vand i en sort sæk

Hæld vand i en sort sæk eller en sort spand og lad den stå i solen – mærk på temperaturen efter nogle timer.

Byg en sol ovn – for de største børn med hjælp fra en voksen.

2 papkasser og lidt snilde og I har en ovn. Detaljeret vejledning: http://solarcooking.wikia.com/wiki/Minimum_Solar_Box_Cooker

Den kan laves på mange måder og det gode er, at det er principperne, der er de vigtige. Hverken mål eller præcision. Principperne er: En papkasse, der males sort inden i. Et låg der er beklædt med sølvpapir på flappen / flapperne, der vendes op mod solen. Gennemsigtigt plastfolie, der skal dække over kassen og som kan holde på solens varme (som et drivhus). For at kunne genbruge ovnen skal plastfolien sidde på låget, som på fotoet. På en skyfri dag midt på sommeren kan temperaturen komme op på kogepunktet. Solovne bruges til madlavning steder, hvor man ikke har adgang til elektricitet og gerne vil spare på brænde

og anden brændsel.

Lån en sol ovn

Hvis I hellere vil låne en solovn, så kontakt Agendacenteret, som har en til udlån.

Se hvordan solen kan få et luftskib til at flyve

Et stort luftskib med en længde på 3 meter og en diameter på 60 cm. Består af en tynd, sort plastikcylinder, som lukkes i den ene ende med et stykke snor. Derefter fyldes luftskibet med luft (dog ikke helt op) og lukkes så det får form som en stor, sort pølse. Luftskibet virker ved at den sorte overflade tiltrækker varmen og den indespærrede luft opvarmes dermed. Varm luft stiger til vejrs.

Luftskibet kan lånes i Agendacenteret.

Lav minidrivhuse til vindueskarmen og se hvad varme gør ved planters vækst

Også planter kan lide varme.

Lav et simpelt drivhus ud af toppen på en plastikflaske.

Radiatorerne

Gå rundt i huset og mærk på radiatorer – fremløbsrør og afløbsrør (tjek at de ikke er for varme inden). Gå en tur i kælderen (eller hvor fyret er placeret) og snak om varmen, der kommer i de isolerede rør med det opvarmede vand fra varmeværket.

Besøg varmeværket i Albertslund

I kan besøge Varmeværket. Kontaktinformationer er nederst i dokumentet. I Albertslund kommer det meste af fjernvarmen fra affaldsforbrændingen på Vestforbrændingen.

Komfuret

Kog risengrød færdig i en høkasse

Bålet

Lav mad over bål og varm fingrene en vinterdag. Søndergården har en lang tradition for at holde ude-uge i vinterperioden. I ude-ugen laves der dagligt mad over bål.

Sange og lege

Lege

Hvad gjorde man i gamle dage, da der ikke var fjernvarme / radiatorer eller strøm?

- Lav mad over bål.
- Brug solen til at opvarme vand, f.eks. i en sort sæk eller en stor dunk, der er malet sort.
- Brug stearinlys i stedet for el-pærer.

Sange

"Snemand Frost og frøken Tø"

"Godmorgen sol"

(begge i f.eks. Halfdan Rasmusen: "Den store Halfdan for de små").

Fra Halfdans ABC:

Sol gi'r varme
sol gi'r sved
sol gi'r næsen fregner

Sol står op
og sol går ned
osse når det regner

Bøger fra biblioteket

Albertslund Bibliotek er behjælpelige med at finde bøger om bestemte emner. De har desuden en liste med bøger om miljø. Her er et lille udpluk af bøger til førskolebørn.

Geneviere Rousseau og Estelle Meens: "*Miljøvenner*"

Team Grøn: "*Da Kalinka blev væk*"

Gry Kappel Jensen: "*Sluk så, Max!*"

Mogens Lorentzen og Inger Thobiasen: "*Nord og Syd og Øst og Vest*"

De små fagbøger: Peter Bering: "*Vejr*"

Anne Pedersen: "*Snemanden*"

Johanna von Horn og Jonas Bunman: "*Kom ind i huset – sådan virker det*". (Bl.a. kapitel: "Varme i huset" (teksten er for større børn, men illustrationerne er gode og kan bruges til forklaringer med egne ord)).

Kontakter

Varmeværket:

Albertslund Forsyning

Vognporten

Tlf.: 4364 8692 / 4368 6850

Har du ideer som kan tilføjes listen?

Hvis du har flere ideer vil det være rigtig godt at få dem med i idékataloget her. Ring eller send mig et par ord om ideerne og jeg tilføjer dem.

Helene Eskildsen

Agenda Center Albertslund

Mail: eskildsen@agendacenter.dk

Tlf.: 4362 2015